

Regionaal centrum Prenatale screening

Maastricht UMC+

academisch ziekenhuis
Maastricht

Maastricht University

Jaarverslag 2010

Inhoudsopgave Jaarverslag

---

1. Inleiding	pag 3
2. Organisatie	pag 4
3. Activiteiten regionaal centrum MUMC+	pag 5
a. Contracten met praktijken	
b. Bijeenkomsten/nascholing	
4. Resultaten van de screening	pag 6-7
5. Kwaliteitsborging/visitatie	pag 8-9
6. Financieel Overzicht	pag.10
7. Toekomstperspectief	pag 11
8. Bijlage	pag 12-17
1. Overzicht contracten voor counseling	
2. Overzicht contracten voor echoscopie	
3. Overzicht visitatie echopraktijken 2010-2012	

1 Inleiding

Sinds 1 januari 2007 zijn acht regionale centra verantwoordelijk voor de kwaliteit van de uitvoering van de prenatale screening in Nederland.

In de regio Zuid-Oost Nederland is het regionaal centrum gevestigd in het MUMC+ en als zodanig vergunninghouder en werkt het centrum volgens de Wet op het bevolkingsonderzoek (WBO-vergunning).

Het regionaal centrum

De belangrijkste doelstelling in algemene zin :Regionaal borgen van de kwaliteit op basis van landelijke kwaliteitseisen.

In specifieke zin:

- Contracteren: controle van opleiding, certificering, apparatuur en data opslagmogelijkheden en voldoen aan de eisen van counselors, echocentra en laboratoria (kwaliteitsborging door begeleidingscommissie).
- Toetsen van uitkomstparameters: periodieke audit en controle op naleving van contracten en adviezen.
- Terugkoppeling en aanspreken op functioneren, verbetertrajecten en desgewenst begeleiden.
- Stimuleren en faciliteren van deskundigheidsbevordering.
- Vraagbaak en professionele feedback voor de contracthouders in de regio.
- En als taak het verstrekken van gegevens voor de landelijke evaluatie en monitoring.

In dit jaarverslag zal op deze doelstellingen worden ingegaan en de ontwikkelingen die het regionaal centrum heeft doorgemaakt zullen worden uitgediept. Tevens worden de resultaten van de prenatale screening besproken.

Tot slot zal de toekomstvisie over de volgende jaren worden toegelicht.

2 Organisatie van het regionaal centrum Prenatale Screening

MUMC+

Het regionale centrum dient zowel verantwoording af te leggen over de geleverde kwaliteit en borging ervan, als over de financiële aspecten aan de begeleidingscommissie. De vergaderingen van het regionale centrum en de begeleidingscommissie zijn 5 keer per jaar.

Hoofd Prenatale Screening	Dr. J Offermans, gynaecoloog-perinatoloog 0.4 fte van 1 januari tot 1 juli 2010 Dr. A Coumans, gynaecoloog-perinatoloog 0.4 fte sinds 1 juli 2010
Secretaresse	Mw. N. Erckens –van Mulken 0.29 fte tot 1 juni 2010 Mw. M. Daemen-Stassen 0.67 fte sinds 1 juni 2010 Mw M. Janssen-Papenburg 0.1 fte
Plaatsvervangend Hoofd	Dr. C. Willekes, gynaecoloog-perinatoloog 0.1 fte
Kwaliteitsmedewerker	Dhr. P. Penders 0.3 fte sinds 1 september 2010
Adjunct directeur	Mw. Drs. C. Abrams 0,05 fte
Begeleidingscommissie	
Voorzitter	Mw. N. Satijn, verloskundige
Leden	Prof. dr J. Metsemakers, huisartsgeneeskunde Dr. P. Bouckaert, gynaecoloog Mw. I. Pennings, verloskundige
Ad hoc lid	Dr. J. ten Kate, klinisch chemicus

---

3 Activiteiten regionaal centrum MUMC+

A. Contracten en praktijken:

Bijlage 1. Overzicht contracten met praktijken voor counseling in 2010

Bijlage 2. Overzicht contracten met praktijken voor echoscopie in 2010

Bijlage 3. Overzicht visitatie echopraktijken 2010-2012

B. Bijeenkomsten en nascholing:

In juli 2010 werd duidelijk dat de prenatale screening mocht worden uitgebreid met trisomie 13 en 18 screening.

Dit heeft tot een viertal bijscholing in de regio geleid, waarvan de eerste op 2 december 2010 doorgang vond.

Er was een hoge opkomst (160deelnemers) met sprekers waaronder klinisch chemicus, klinisch geneticus en gynaecologen. Het programma was interactief waarbij het accent lag op zowel de aandoening trisomie 13 en 18 als de counseling ervan.

De bijeenkomsten waren geaccrediteerd voor de NVOG en KNOV (3 uur)

4 Resultaten van de prenatale screening

In 2010 verzamelde het regionale centrum gegevens van zijn contractanten.

Het centrum verzocht alle 15 echocentra en alle 89 centra met counselingscontracten ieder kwartaal hun gegevens aan te leveren.

Hoewel er niet altijd een gehele data set werd verkregen was er toch een redelijke respons (ongeveer 70%).

Hoeveel zwangeren zijn er in de regio gecounseld en wat kozen zij?

In 2010 werden er slechts 3849 counselingen geregistreerd in de regio.

Er waren 3385 patiënten jonger dan 36 jaar gecounseld, van hen koos 22.8 % voor een combinatietest.

Er waren 427 patiënten gecounseld $\geq$ 36 jaar. Van deze groep koos 54.7 % voor een combinatietest.

Na counseling voor de SEO koos ongeveer 98 % voor deelname.

In totaal werden er in de regio 6170 eerste trimester screeningen verricht.

Er werden in 2010 in de regio Zuid-Oost Nederland 16161 SEO's uitgevoerd.

Uitkomst van de combinatietest van de regio:

Alle berekeningen verliepen via het Laboratorium Klinische Chemie van het MUMC+. Er zijn 2358 meer screeningen ingezet dan counselingen werden geregistreerd.

Van de 6170 eerste trimester screeningen betrof het 184 keer (2.9%) een gemelli graviditeit.

Er waren 364 patiënten met een verhoogd risico ($\geq$ 1:200), dit is 5.8% van alle bepalingen.

In de groep $\leq$ 36 jaar waren er 180 van de 4786 patiënten (3.7 %) met een verhoogd risico op T 21, of T13 en T18.

In de groep $\geq$ 36 jaar waren er 184 van de 1384 patiënten (13.2%) met een verhoogd risico op T21, of T13 en T18.

Uitkomst van het SEO in de regio:

In de regio Zuid Oost Nederland werden 16161 SEO's verricht in 2010.

Ongeveer 4% van de patiënten werd verwezen naar een PND centrum.

Er werd 8 keer een NBD gevonden bij het SEO, die allen met een GUO werden bevestigd. Al deze zwangerschappen werden beëindigd.

Vervolgtraject van de regio:

Er werden in het MUMC+ (inclusief satelliet in Eindhoven en Venlo) 575 amnionpuncties (AP) verricht en 86 chorionvillusbiopsies (CVB).

In 7 van de 237 AP (2.95 %) voor leeftijdsindicatie was er sprake van een chromosomale afwijking; 5 keer trisomie 21, eenmaal monosomie X en een complexe chromosomale afwijking. Er werd geen trisomie 13 of 18 gevonden in deze categorie.

In 19 van de 162 AP (11.7 %) voor afwijkende uitslag van de combinatietest was er sprake van een chromosomale afwijking; 12 keer trisomie 21, een keer trisomie 13, een keer trisomie 18 en 5 complexe chromosomale afwijkingen.

In 26 van 117 AP (22.2%) voor echoscopische afwijkingen werden chromosomale afwijkingen gevonden; 2 keer trisomie 21, 3 keer trisomie 13 en 8 keer trisomie 18. Tevens werd 4 keer een monosomie X gevonden en 9 overige chromosomale afwijkingen.

Tevens was 36 keer sprake van een NT $\geq$ 3.5 mm; deze patiënten werd direct prenatale diagnostiek aangeboden na overleg met de verwijzer.

Van de 86 CVB waren er 18 afwijkend; 13 van deze afwijkende karyotyperingen kwamen uit de groep echo-afwijkingen. In de groepen leeftijdsrisico (15 CVB) of verhoogde kans uit combinatietest (4 CVB) werden geen afwijkende karyotyperingen gevonden.

Van de patiënten die via het RC MUMC+ meedoen aan de screening wordt ongeveer 5% verwezen naar een centrum voor prenatale diagnostiek en therapiebuiten onze regio- hiervan is geen follow up beschikbaar.

5 Kwaliteitsborging/Visitatie

In 2009 is begonnen met de visitatie van de echocentra, voor het toetsen van de kwaliteit. In totaal zijn in 2010 17 echocentra gecontracteerd (zie bijlage 2). Volgens de landelijke richtlijnen dient elk echocentrum eens in de twee jaar gevisiteerd te worden. Tijdens de visitatie wordt gekeken naar de systeemkwaliteit (de organisatie), de productkwaliteit, de vakinhoudelijke kennis van de echoscopisch zorgverlener (nascholing) en daarnaast wordt de ketenzorg in kaart gebracht. Het visitatieteam is samengesteld uit de kwaliteitsadviseur, de secretaresse van het regionaal centrum prenatale screening en het hoofd regionaal centrum prenatale screening MUMC+ (gynaecoloog). De eerste visitatie van een echocentrum heeft voornamelijk een inventariserend karakter, aangezien alleen nog echoscopie aantallen en uitslagen bekend zijn van de gecontracteerde organisatie.

De visitatie procedure

Een aantal maanden voorafgaand aan de visitatie wordt een afspraak gepland met de betrokkenen van het echocentrum. Vervolgens wordt een vragenlijst toegezonden aan de contactpersoon van het echocentrum. Aan de hand van de antwoorden in de vragenlijst worden de accenten voor de visitatie bepaald en worden de specifiek te stellen vragen voorafgaand aan de visitatie vastgesteld. Voorafgaand aan de audit is er een vaste agenda die 2 maanden van te voren wordt toegestuurd aan de auditees.

De visitaties duren gemiddeld 3 uur, afhankelijk van het feit of het echocentrum alleen een SEO contract heeft of daarbij ook een NT- en/of counselingscontract. Het visitatiebezoek is op basis van de landelijk gestandaardiseerde auditlijst als volgt opgedeeld:

- Opening, kennismaking
- Vaststelling van de agenda
- Doornemen van de karakteristieken van het echocentrum (organisatie en nascholing)
- Evaluatie van de ketenzorg
- Werkwijze: algemeen, NT-meting, SEO
- Kwaliteitsbevorderende activiteiten
- Evaluatie van verzamelde gegevens m.b.t. SEO en/of NT-meting
- Rondleiding met aandacht voor echoapparatuur en de werkomgeving

De secretaresse notuleert tijdens de audit. Het conceptrapport wordt toegestuurd aan de geauditeerde. Het gevisiteerde echocentrum krijgt de gelegenheid om op het rapport te reageren en eventuele op- en/of aanmerkingen te plaatsen.

Voor het opstellen van de rapportage worden de landelijke richtlijnen voor de kwaliteitsaudit zoveel mogelijk als uitgangspunt gebruikt. Het visitatierapport bevat een aantal bevindingen. Deze bestaan uit de sterke of zwakke punten van een echocentrum, verbeterpunten en adviezen om de kwaliteit te verbeteren. De verbeterpunten zullen door het echocentrum binnen drie maanden na vaststelling van het definitieve rapport aantoonbaar moeten zijn doorgevoerd. Controle op de afhandeling van verbeterpunten door het regionaal centrum vindt plaats binnen zes maanden na vaststelling van het definitieve rapport. De adviezen die worden gegeven zijn bedoeld om de kwaliteit binnen een instelling te verbeteren maar het echocentrum is niet verplicht de adviezen op te volgen. De adviezen

zijn, in tegenstelling tot de verbeterpunten, niet gebaseerd op landelijke kwaliteitscriteria. Indien na zes maanden blijkt dat het echocentrum niet kan aantonen dat de benoemde verbeterpunten zijn afgehandeld, is het Regionaal Centrum gerechtigd het contract te ontbinden, met als consequentie dat de WBO-vergunning voor uitgevoerde prenatale screening echo-onderzoeken vervalt en deze niet meer declarabel zijn.

6 Financieel overzicht

BATEN: **240.637**

Aantal SEO: 16161

LASTEN:

personele kosten

	naam	fte	€	
- specialist	Coumans	0,40	61.078	
- specialist	Willekes	0,10	19.016	
- adjunct directeur	Abrams	0,05	5.918	
- kwaliteitsmedew.	Penders	0,30	22.288	
- administratie	Daemen	0,67	28.195	
- administratie	Erckens	0,29	12.219	
- secretaresse	Papenburg	0,10	4.347	
totaal personeel		1,91		153.060

materiele kosten

	€	
vacatiegelden	4.137	
kantormaterialen	6.064	
audiovisuele kosten	-	
reiskosten	5.000	
huur kantoorruimte / ICT	38.265	
regionale bijeenkomsten	5.000	
totaal materieel		58.466

totale lasten **211.526**

Saldo **29.111**

7 Toekomstperspectief

Bij het maken van het eerste jaarverslag voor het Regionale Centrum van het MUMC+ werd duidelijk dat er nog een aantal verbeterpunten zijn.

Die liggen met name in de kwaliteit van de follow-up en de aanlevering van de minimale dataset. Deze problematiek is ook herkenbaar in de andere regio's maar zal hopelijk verbeteren met de komst van Peridos.

Immers, voor de uitvoering, kwaliteitsborging en evaluatie van de screening op Downsyndroom en het SEO worden gegevens verzameld in het digitale dossier Peridos. Gecontracteerde zorgverleners zijn wettelijk verplicht om gegevens uit te leveren. Voor de meeste systemen is een automatische gegevensuitwisseling met Peridos mogelijk.

Ook is nu inzichtelijk dat de registratie van de counseling te wensen over laat.

Bij het invoeren van alle contracten in Peridos bleek een aantal zorginstellingen geen getekend contract te hebben. Ook bleek dat niet alle zorgverleners binnen de gecontracteerde praktijken beschikken over een kwaliteitsovereenkomst. Nogmaals hebben we in de regio duidelijk gesteld dat er zonder contract geen prenatale screening mag worden verricht. In de tweede helft van 2011 wordt gericht actie ondernomen om met alle zorginstellingen en zorgverleners in de regio contracten te sluiten.

We zijn begonnen met frequente audits met behulp van het landelijke format zodat in 2011 en 2012 alle centra nogmaals worden geïnspecteerd.

Door middel van een nieuwsbrief en een actuele webpagina houden we onze contractanten op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen.

Ook is gestart met een aantal grote regionale bijeenkomsten, die zeer goed werden ontvangen.

Uitbreiding van nascholing/bijtscholing op initiatief van het Regionaal Centrum wordt voor de langere termijn nagestreefd.

Er werd een aanvraag voor videoconferencing gedaan en in de eerste helft van 2011 zijn we gestart zodat ieder echocentrum kan inloggen om de PNDR-vergadering bij te wonen op afstand.

In april 2011 is gestart met de uitrol van Peridos.

Met nadruk wordt gesteld dat het regionaal centrum en ook het lokale echo-centrum MUMC+ bezig zijn met een aantal structurele verbeteringen o.a. de interne bedrijfsvoering, protocolering, adequate voorzieningen registratie gekoppeld aan het datamanagementsysteem.

Bijlage 1: Overzicht contracten met de praktijken voor counseling

Organisatie	Counselingscontract	Ingangsdatum	Einddatum
Anemoon verloskundigenpraktijk	X	7-4-2008	
Astrea verloskundigen praktijk	X	2-5-2007	
AtriumMedisch Centrum Parkstad	X	2-8-2007	
azM	X	1-8-2007	
Becca verloskundige praktijk	X	3-4-2009	
Belle Vie	X	11-4-2008	
Bergeijk verloskundigen praktijk	X	3-4-2009	
Bij Volle Maan verloskundige praktijk	X	14-1-2009	
Bolle Buik praktijk verloskundigen	X	19-11-2007	
Bolleke 't verloskundige praktijk	X	19-11-2007	
Boreling de verloskundige praktijk	X	9-5-2007	
Born e.o verloskundige praktijk	X	7-4-2008	
Catharina Ziekenhuis	X	28-5-2008	
Clair de Lune verloskundigenpraktijk	X	14-11-2007	
Cranendonck maatschap verloskundigen	X	7-5-2007	
CVONL	X	1-9-2010	
Dageraad verloskundigenpraktijk	X	3-5-2007	
Deurne verloskundigenpraktijk	X	7-5-2007	1-10-2010
Diagnostiek voor u	X	2-5-2007	
Diagnostisch Centrum Tilburg	X	7-4-2008	16-7-2010
Drunen verloskundige praktijk	X	30-5-2008	
Fellenoord verloskundigenpraktijk	X	24-1-2008	

Geldrop Verloskundigen praktijk	X	22-5-2007	
Geleen praktijk voor verloskundigen	X	3-5-2007	
Gestel-Strijp Verloskundigen Praktijk	X	9-8-2007	
Grathem verloskundige praktijk	X	4-4-2008	
Greven en Slabbers verloskundige praktijk	X	20-8-2008	
Grevenbicht e.o.verloskundigenpraktijk	X	23-3-2009	
Hal van verloskundigenpraktijk	X	7-5-2007	
Helmond verloskundige groepspraktijk	X	2-5-2007	
Heuvelland verloskundige praktijk	X	16-12-2009	
Horst & Maasdorpen verloskundige praktijk	X	22-5-2007	
Huisartsenpraktijk Sikkes-Mekel	X	16-1-2009	
Huisartsenpraktijk Klaassen	X	23-1-2009	30-9-2009
Huisartsenpraktijk Obbicht	X	14-1-2009	8-2-2011
Huisartsenpraktijk Oud-Geleen	X	4-6-2007	8-2-2011
Iris Praktijk voor Verloskunde	X	1-8-2007	1-10-2010
Isis verloskundige praktijk	X	8-5-2007	
Kempen in de verloskundige praktijk	X	15-11-2007	
Kerkrade e.o. verloskundige praktijk	X	9-5-2007	
Kinderrijk Meerhoven	X	8-5-2007	
La Vie verloskundigenpraktijk	X	13-9-2010	
Laurentius Ziekenhuis Roermond	X	4-4-2008	
Lenie Caris, Verloskundige Praktijk	X	9-5-2007	
Linde verloskundige praktijk	X	15-11-2007	
Loes Cornelis verloskundige praktijk	X	30-5-2008	
Maartje Kluck verloskundige	X	7-5-2007	
Maastricht verloskundigenpraktijk	X	9-5-2007	
Margo van de Bunt verloskundigenpraktijk	X	7-5-2007	

Marja en Nicole verloskundige praktijk	X	2-8-2007	
Meerssen verloskundige praktijk	X	8-5-2007	
Midden-Brabant verloskundig centrum	X	22-5-2007	
Nederweert e.o., praktijk voor verloskunde	X	7-5-2007	
Noorden 't verloskundigenpraktijk	X	24-1-2008	
Nuenen verloskundigenpraktijk	X	22-5-2007	
Opkomst verloskundigenpraktijk	X	28-5-2008	
Orbis Medisch Centrum	X	4-4-2008	
Ortus verloskundigenpraktijk	X	7-4-2008	
Parkstad verloskundige praktijk	X	1-8-2007	
Peppelaer de	X	16-1-2008	1-2-2011
Puur verloskundige praktijk	X	19-11-2007	
Raijer en Sup verloskundige praktijk	X	3-4-2009	
Reuver-Tegelen e.o. verloskundige praktijk	X	22-5-2007	
Roermond verloskundigenpraktijk	X	3-5-2007	
Roerstreek de verloskundige praktijk	X	14-5-2007	
s Hertogenbosch verloskundige praktijk	X	20-8-2008	
Satijn verloskundige	X	8-5-2007	
Schoffelen-Bastings-vanVleuten VP	X	8-5-2007	
Schrouff & Lamers verloskundigen	X	24-1-2008	
Sint Jans Gasthuis	X	8-5-2007	
Sittard verloskundigenpraktijk	X	7-5-2007	
Sittard-Oost e.o. praktijk voor verloskunde	X	24-2-2010	
Smetsers-Roovers verloskundigenpraktijk	X	8-8-2007	12-7-2008
Someren verloskundigenpraktijk	X	23-5-2007	
Stein e.o. verloskundigenpraktijk	x	23-11-2007	
Toekomst de verloskundige praktijk	X	31-10-2008	

Tongelre verloskundige praktijk	X	14-8-2007	
Uiver de verloskundigenpraktijk	X	7-5-2007	1-11-2009
Valencia verloskundigenpraktijk	X	3-5-2007	
Valkenburg a/d Geul verloskundigenpraktijk	X	7-5-2007	
Veldhoven Groepspraktijk Verloskundigen	X	9-5-2007	
Venlo-Blerick verloskundigenpraktijk	X	24-1-2008	
Verloskundig Huis Maastricht	X	20-8-2008	
VieCuri Medisch Centrum Noord Limburg	X	1-8-2007	
Vita Nova	X	28-5-2008	
Vita verloskundige praktijk	X	8-5-2007	
Vivre verloskundige praktijk	X	24-1-2008	
Weert verloskundigenpraktijk	X	3-5-2007	
West-Bommelerwaard verloskundigen	X	3-5-2007	30-3-2009
Westenberg Verloskundige Praktijk	X	23-5-2007	
Wijnhoven verloskundige praktijk	X	21-5-2007	
Zaltbommel&Maasdriel verloskundigen	X	3-4-2009	

Bijlage 2: Overzicht contracten met de praktijken voor echoscopie

	SEO	NT	Ingangsdatum	Einddatum
Astrea verloskundigen praktijk	X		2-5-2007	1-2-2011
AtriumMedisch Centrum Parkstad	X	X	2-8-2007	
azM	X	X	1-8-2007	
Catharina Ziekenhuis	X	X	28-5-2008	
CVONL	X	X	1-9-2010	
Diagnostiek voor u	X	X	2-5-2007	
Diagnostisch Centrum Tilburg	X		7-4-2008	16-7-2010
Echo centrum Midden Limburg	X		3-5-2007	
Echocentrum Het Lichtpunt	X		8-5-2007	
Echografie Francette Poos-Heuvelmans	X		4-4-2008	
Echoscopie Jeanne Offermans	X		8-5-2007	10-6-2011
Echoscopie Kijk Nou	X		7-5-2007	1-3-2009
Laurentius Ziekenhuis Roermond	X	X	20-7-2009	
Orbis Medisch Centrum	X	X	1-7-2008	
Sint Jans Gasthuis	X	X	2-8-2007	
Veldhoven Groepspraktijk Verloskundigen	X		24-1-2008	
VieCuri Medisch Centrum Noord Limburg	X	X	1-8-2007	
Zaltbommel&Maasdriel	X		7-5-2010	

Bijlage 3: Overzicht visitaties echopraktijken 2010-2012

NAAM ECHOCENTRUM	VISITATIE D.D.
Viecuri MC, Venlo	25 februari 2011
Diagnostiek voor U, Eindhoven	25 maart 2011
Orbis MC, Sittard	29 april 2011
azM	16 mei 2011
Atrium MC, Heerlen	17 juni 2011
Het Lichtpunt, Nuth	24 juni 2011
Catharina zh, Eindhoven	8 juli 2011
CVONL, Venlo	16 september 2011
Laurentius ziekenhuis Roermond	23 september 2011
Poos-Heuvelmans , Westerhoven	30 september 2011
Jeanne Offermans, Brunssum	14 oktober 2011
St.Jans Gasthuis, Weert	11 november 2011
Zaltbommel & Maasdriel, Zaltbommel	18 november 2011
Echocentrum Midden-Limburg,Roermond	2 december 2011
Maxima MC, Eindhoven	2012
Veldhoven,verloskundige groepspraktijk	2012